ZAMONAVIY O'QITUVCHILARNING KASBIY PEDAGOGIK IJODKORLIGINI RIVOJLANTIRISHDA STEAM VA SMATR TA'LIMI TEXNALOGIYALARINI O'RNI

ADPI dotsenti
Mamajonova Guluzro Abdurashitova,
ADPI bitiruvchisi
Qoratoyeva Gulshanoy Tolibjonovna

imrconf.com

Annotatsiya: *Mazkur maqolada zamonaviy o'qituvchilarning kasbiy-pedagogik ijodkorligini rivojlantirishda STEAM va SMART ta'lim texnologiyalarining o'rni hamda ahamiyati tahlil qilinadi. Ta'lim jarayonida innovatsion yondashuvlardan foydalanish pedagoglarning kreativ fikrlashi, muammolarni yechish ko'nikmalari va amaliy kompetensiyalarini shakllantirishda muhim omil ekanligi yoritiladi. STEAM ta'limi fanlararo integratsiyani ta'minlab, o'quvchilarda tadqiqotchilik va ijodkorlikni rivojlantirsa, SMART texnologiyalari raqamli ta'lim muhitini samarali tashkil etishga xizmat qiladi. Maqolada ushbu texnologiyalar asosida o'qituvchilarning kasbiy salohiyatini oshirish, ta'lim sifatini yaxshilash hamda innovatsion pedagogik faoliyatni rivojlantirish masalalari yoritilgan.*

Аннотация: *В данной статье рассматривается роль технологий STEAM и SMART-образования в развитии профессионально-педагогического творчества современных учителей. Освещается значение инновационных подходов в формировании креативного мышления, навыков решения проблем и практических компетенций педагогов. STEAM-образование обеспечивает междисциплинарную интеграцию и способствует развитию исследовательских и творческих способностей учащихся, а SMART-технологии помогают эффективно организовать цифровую образовательную среду. В статье*

анализируются вопросы повышения профессионального потенциала учителей, улучшения качества образования и развития инновационной педагогической деятельности на основе современных образовательных технологий.

Abstract: *This article examines the role of STEAM and SMART educational technologies in developing the professional and pedagogical creativity of modern teachers. The importance of innovative approaches in shaping creative thinking, problem-solving skills, and practical competencies of educators is highlighted. STEAM education ensures interdisciplinary integration and promotes students' research and creative abilities, while SMART technologies contribute to the effective organization of the digital learning environment. The article discusses ways to enhance teachers' professional potential, improve the quality of education, and develop innovative pedagogical activities through modern educational technologies.*

Kalit so'zlar: *STEAM ta'limi, SMART texnologiyalari, pedagogik ijodkorlik, innovatsion ta'lim, kasbiy kompetensiya, raqamli ta'lim, kreativ fikrlash, zamonaviy pedagog.*

Ключевые слова: *STEAM-образование, SMART-технологии, педагогическое творчество, инновационное образование, профессиональная компетенция, цифровое обучение, креативное мышление, современный педагог.*

Keywords: *STEAM education, SMART technologies, pedagogical creativity, innovative education, professional competence, digital learning, creative thinking, modern teacher.*

Kirish. Bugungi globallashuv va raqamli texnologiyalar rivojlanayotgan davrda ta'lim tizimiga zamonaviy yondashuvlarni joriy etish muhim ahamiyat kasb etmoqda. Jamiyat taraqqiyoti o'qituvchilardan nafaqat chuqur bilim, balki kreativ fikrlash, innovatsion yondashuv hamda pedagogik ijodkorlikni talab

imrconf.com

qilmoqda. Shu sababli ta’lim jarayonida STEAM va SMART texnologiyalaridan foydalanish zamonaviy pedagogning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishning muhim omillaridan biri hisoblanadi.Hozirgi kunda an’anaviy ta’lim usullari o‘quvchilarning mustaqil fikrlashi va ijodiy salohiyatini to‘liq rivojlantirish imkonini bermaydi. STEAM va SMART texnologiyalari esa ta’lim jarayonini interaktiv, amaliy va innovatsion tarzda tashkil etishga xizmat qiladi. Ushbu texnologiyalar asosida tashkil etilgan darslar o‘quvchilarning fanlarga bo‘lgan qiziqishini oshiradi hamda o‘qituvchilarning pedagogik mahoratini takomillashtiradi.

STEAM — Science (fan), Technology (texnologiya), Engineering (muhandislik), Art (san’at) va Mathematics (matematika) fanlarini integratsiyalashgan holda o‘qitishga asoslangan zamonaviy ta’lim modeli hisoblanadi. Ushbu yondashuv o‘quvchilarni nazariy bilimlarni amaliyot bilan bog‘lashga, muammolarni ijodiy hal qilishga va jamoada ishlash ko‘nikmalarini shakllantirishga yordam beradi.

STEAM texnologiyasining asosiy afzalliklaridan biri fanlararo integratsiyani ta’minlashidir. Masalan, matematika va texnologiya fanlarini san’at bilan uyg‘unlashtirish orqali o‘quvchilarning kreativ tafakkuri rivojlanadi. Bu esa o‘qituvchilardan yangicha pedagogik yondashuv va innovatsion metodlarni qo‘llashni talab qiladi.

STEAM ta’limi o‘qituvchilarning kasbiy-pedagogik ijodkorligini rivojlantirishda quyidagi imkoniyatlarni yaratadi:

- innovatsion dars metodlarini ishlab chiqish;
- amaliy va loyiha asosida ta’limni tashkil etish;
- o‘quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantirish;
- ta’lim jarayonida axborot texnologiyalaridan samarali foydalanish;
- kreativ va tanqidiy fikrlashni shakllantirish.

imrconf.com

Natijada o‘qituvchi o‘z faoliyatida yangilik yaratuvchi, tashabbuskor va ijodkor pedagog sifatida shakllanadi.

SMART ta’lim texnologiyalari zamonaviy raqamli vositalar asosida ta’lim samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. SMART ta’limning asosiy maqsadi — ta’lim jarayonini interaktiv, moslashuvchan va qulay shaklda tashkil etishdir. Interaktiv doskalar, elektron platformalar, virtual laboratoriyalar va multimedia vositalari ta’lim sifatini oshirishda muhim vosita bo‘lib xizmat qiladi.

Xulosa. Xulosa o‘rnida aytish mumkinki, zamonaviy ta’lim tizimida STEAM va SMART texnologiyalaridan foydalanish o‘qituvchilarning kasbiy-pedagogik ijodkorligini rivojlantirishda muhim omil hisoblanadi. Ushbu texnologiyalar pedagoglardan innovatsion yondashuv, kreativ fikrlash hamda raqamli kompetensiyalarni talab etadi. Natijada o‘qituvchi ta’lim jarayonini samarali tashkil etuvchi, zamonaviy metodlarni qo‘llay oladigan va o‘quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantira oladigan ijodkor shaxs sifatida shakllanadi.

STEAM ta’limi fanlararo integratsiyani ta’minlab, amaliy va loyiha asosidagi faoliyatni rivojlantirsa, SMART texnologiyalari ta’lim jarayonini interaktiv va raqamli muhit asosida tashkil etishga xizmat qiladi. Bu esa ta’lim sifati va samaradorligini oshirish bilan birga, o‘quvchilarning bilim olishga bo‘lgan qiziqishini ham kuchaytiradi.

Shuningdek, ushbu texnologiyalarni ta’lim amaliyotiga keng joriy etish pedagoglarning kasbiy mahoratini oshirish, innovatsion faoliyatini qo‘llab-quvvatlash hamda raqobatbardosh kadrlarni tayyorlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Shu boisdan, zamonaviy ta’lim tizimida STEAM va SMART texnologiyalaridan samarali foydalanish bugungi kunning dolzarb vazifalaridan biri hisoblanadi.

imrconf.com

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Tolipov O‘., Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiyalar: nazariya va amaliyot. – Toshkent: “Fan”, 2017. – 156–162-betlar.
2. Ishmuhamedov R., Abduqodirov A., Pardaev A. Ta’limda innovatsion texnologiyalar. – Toshkent: “Iste’dod”, 2018. – 87–95-betlar.
3. Muslimov N.A. Kasb ta’limi o‘qituvchisining kasbiy kompetentligini rivojlantirish texnologiyasi. – Toshkent: “Fan va texnologiya”, 2019. – 112–118-betlar.
4. Azizxo‘jayeva N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent: “O‘qituvchi”, 2016. – 74–81-betlar.
5. Sayidahmedov N. Yangi pedagogik texnologiyalar mohiyati va zamonaviy loyihasi. – Toshkent: “Moliya”, 2017. – 45–53-betlar.
6. Yo‘ldoshev J.G‘., Usmonov S.A. Zamonaviy pedagogik texnologiyalarni amaliyotga joriy etish. – Toshkent: “Fan”, 2020. – 98–105-betlar.
7. Xodjayev B.X. Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti. – Toshkent: “Sano-standart”, 2019. – 201–210-betlar.
8. Qurbonov Sh., Seytxalilov E. Ta’lim sifati va pedagogik innovatsiyalar. – Toshkent: “Turon-Iqbol”, 2018. – 66–72-betlar.

imrconf.com